

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Герасименко В.Г.
“ _____ ” _____ 2018 р.

**РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**
на здобуття освітнього
ступеня магістра
зі спеціальності 242“Туризм” за магістерською програмою професійного
спрямування
“Економіка та організація туристичної діяльності”
на тему:

ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Виконавець:
Студентка ФМЕ
Чуприна Євгенія Вікторівна

Науковий керівник:
Доктор економічних наук, професор
Семенов Василь Федорович

Одеса 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми визначається необхідністю поглибленого дослідження розвитку міжнародного туризму в Україні, переосмислення методологічних і методичних підходів до оцінювання наявних факторів впливу на туризм, методів їх систематизації й також тенденцій і стратегічних засад розвитку міжнародного туризму у світі й в Україні визначили вибір теми, цілей і завдань.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерської роботи є розробка теоретико-методологічних засад і практичних підходів до впровадження механізму удосконалення розвитку міжнародного туризму в Україні у сучасний період. Для досягнення зазначеної мети було поставлено і вирішено такі наукові **завдання**:

- обґрунтувати теоретичні основи сутності та фактори розвитку міжнародного туризму;
- проаналізувати глобалізаційні аспекти міжнародного туризму;
- дослідити механізм надання туристичних послуг та економічну ефективність міжнародного туризму;
- охарактеризувати тенденції розвитку міжнародного туризму у світі;
- проаналізувати туристичний бізнес України та його роль в міжнародному туризмі;
- дослідити організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму;
- виявити проблеми та перспективи ринку туристичних послуг в Україні;
- запропонувати шляхи підвищення ефективності використання потенціалу міжнародного туризму;
- сформулювати основні принципи та стратегічні напрями розвитку міжнародного туризму в Україні.

Об'єктом дослідження виступає процес ефективного розвитку міжнародного туризму в Україні.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та прикладних аспектів щодо розробки концепцій ефективного розвитку міжнародного туризму.

Методи дослідження. Методологічними засадами магістерської роботи є положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених- економістів, які стосуються проблематики розвитку міжнародного туризму, активізації міжнародних туристичних потоків в Україні та перспектив підвищення привабливості міжнародного туристичного потенціалу в регіонах . У роботі використано наступні методи дослідження: логічно-теоретичний; історичний, географічні; статистичні, прогностичні та економіко - математичні методи; системного аналізу і синтезу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у дослідженні розвитку міжнародного туризму, виявленні проблемних аспектів міжнародного туризму в світі і в Україні, напрацюванні основних засад та стратегічних напрямів розвитку міжнародного туризму в Україні;

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що отримана в дослідженні оцінка наявності і використання міжнародного туристичного потенціалу в світі, може слугувати частиною методологічної та практичної основи інструментарію впровадження окремих положень розвитку міжнародного туризму в регіонах України.

Інформаційна база дослідження: нормативно-правові акти України, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики і Держприкордонслужби України, Головного управління статистики у Одеській області, дані фінансової та статистичної звітності туристичних підприємств міста Одеси, офіційних сайтів підприємств, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, результати анкетних опитувань, особисті

розробки автора.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Кваліфікаційна робота містить 115 сторінок загального обсягу, у тому числі текст складає 104 сторінки, 11 таблиць, 17 рисунків, 4 додатки та список використаних джерел із 65 найменувань .

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі проведене ґрунтовне дослідження теоретичних сутнісних основ і факторів розвитку міжнародного туризму. Здійснений аналіз глобалізаційних аспекти розвитку міжнародного туризму. Визначені науково-методологічні основи процесу ефективного розвитку міжнародного туризму.

У другому розділі з використанням різних методів проведено дослідження сучасного стану розвитку міжнародного туризму в Україні. З цією метою вивчені тенденції розвитку міжнародного туризму у світі, туристичний бізнес України та його роль в міжнародному туризмі й також проаналізовані організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму.

Третій розділ обґрунтовує перспективні напрями розвитку міжнародного туризму в Україні. Показано, зокрема, проблемні аспекти розвитку ринку туристичних послуг в Україні, шляхи поліпшення організаційних форм міжнародного туризму, стратегічні засади розвитку міжнародного туризму в Україні.

ВИСНОВКИ

1. Сутнісний зміст міжнародного туризму полягає у економічній значимості його як явища з вагомими соціальними та політичними наслідками, зумовленого природними, соціально-економічними та культурними чинниками і як форми і процесу просторової активності глобального масштабу.
2. Як і все сучасне світове господарство міжнародний туризм характеризується глобалізаційними аспектами розвитку, загальною геополітичною залежністю, впливовою участю у політичних процесах, динамкою регіональних політичних систем і тенденціями загострення міжрегіональних конкурентних відносин.
3. Економічна ефективність міжнародного туризму як галузі економіки полягає у його провідній ролі як чинника підвищення міжнародної конкурентоспроможності національних економік і пріоритетним напрямом стимулювання господарського розвитку туристичних регіонів і окремих країн.
4. Аналіз сучасного стану функціонування вітчизняної туристично-рекреаційної галузі свідчить про те, що ефективність діяльності цієї галузі стримується через невирішеність низки проблем. Насамперед це проблеми нормативно-правового забезпечення функціонування туристичної галузі, для розв'язання яких необхідно внести відповідні зміни та доповнення до чинного законодавства з питань туризму, зокрема видається необхідними закріплення за в'їзним та внутрішнім видами туризму статусу пріоритетних.
5. Динаміка та нинішня просторова структура міжнародних туристичних потоків в Україні засвідчує їх неабияку зумовленість геополітичними процесами, які відбулися протягом 2013-2018 рр. Військово-політичне протистояння з Росією спричинило зменшення обсягу міжнародних туристичних прибуттів до України більше ніж на 50% і вплинуло на їхню просторову структуру, що виявилось у суттєвому зменшенні міжнародних візитів;
6. Проведено обґрунтування організаційно-економічного механізму

функціонування туристичних підприємств у площині міжнародного туризму. Визначено шляхи та засоби вдосконалення в'їзного туризму, його основних елементів – організації діяльності, оподаткування, цінової політики щодо надання туристичних послуг та вартості туристичного продукту;

7. Визначені проблемні аспекти розвитку ринку туристичних послуг в Україні: недосконалість системи державного регулювання туристичної діяльності; високий рівень податків; низький рівень інвестицій у розвиток матеріальної бази туризму; невідповідність туристичних закладів міжнародним стандартам; недостатнє забезпечення туристичної галузі кваліфікованими спеціалістами; вкрай незадовільний стан транспортної інфраструктури; низька проінформованість потенційних споживачів туристичного продукту.
8. Запропоновано низку заходів і рекомендації щодо підвищення ефективності використання потенціалу міжнародного туризму і розвитку туристичної індустрії.
9. Аналіз сучасних тенденцій розвитку національної туристичної галузі та узагальнення зарубіжного досвіду дали змогу обґрунтувати вибір стратегічних напрямів розвитку міжнародного туризму в Україні, зокрема щодо його соціалізації, екологізації, інформатизації, децентралізації управління з передачею значних повноважень органам місцевого самоврядування.

АНОТАЦІЯ

Чуприна Євгенія Вікторівна. Ефективний розвиток міжнародного туризму в Україні. Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 242 – Туризм. за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка та управління туристичною діяльністю» – Одеський національний економічний університет. Одеса, 2018.

Досліджуються основні проблеми, що стосуються розвитку міжнародного туризму взагалі та окремих його складових. Висвітлюється проблематика конкурентоспроможності України на світовому ринку міжнародного туризму, сучасний стан українського туризму, а також особливості його розвитку в умовах євроінтеграції. Розглянуто ринок туризму України у контексті його інтеграції в загальне середовище ЄС, додаткового поштовху розвитку інфраструктури. Визначено стратегію підвищення привабливості України як суб'єкту ринку туристичних послуг на міжнародному рівні.

Кваліфікаційна робота містить 104 сторінки, 11 таблиць, 17 рисунків, 4 додатки та список використаних джерел із 65 найменувань.

Ключові слова: міжнародний туризм, міжнародні прибуття, надходження від туризму, туристичні регіони світу, діловий туризм, туристичний продукт, ринок міжнародного туризму, об'єм ринку міжнародного туризму, виїзний туризм, специфіка міжнародного туризму, географія міжнародного туризму, потік туристів.

ANNOTATION

Chuprina Jevgenija Viktorivna. Development for international tourism for Ukraine. –Manuscript. Research on education and qualification level «master» specialty 242 «Turyzm» Master Program - Management of tourism business – Odesa National Economic University, Odesa, 2018.

The basic problems relating to the development of international tourism in general and its individual components are studied. Reveals the problems of Ukraine's competitiveness in the international tourism market, the current state of Ukrainian tourism, and also its development in conditions of Eurointegration. The international tourism market of Ukraine in the context of its integration into the general environment of the EU, an additional impetus to the development of infrastructure are researched. The strategy of increasing the attractiveness of Ukraine as a subject of the tourist market at the international level is defined.

Key words: international tourism, nternational arrivals, revenues from tourism, tourist regions of the world, business tourism, tourism product, international tourism market, volume of international tourism market, outbound tourism, specificity of international tourism, geography of international tourism, flow of tourists.